

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szombán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 666.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

Felelős szerkesztő: Dr. FEHÉR MÁRTON.

Felfizetési ár: egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyre szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányabb árban közölünk.

Egy ítéletről.

(A közigazgatási bíróság határozata.)
1906. aug. 28. án.

A lapokban olvassuk, hogy a közigazgatási bíróság szerdán foglalkozott a csanádmegyei darabontok ügyével és hosszas tanácskozás után meghozta az ítéletet, mely szerint a „közigazgatási bíróság megállapítja, hogy az alispán elmozdításához a főispánnak joga nem volt, az őt helyettesített alispánnak (Farkas Lászlónak) panasa tehát visszautasítandó. A többi tisztviselő két csoportra oszlik. Azoknak, a kiket a főispán a régi tisztviselők helyébe helyetteseknek nevezett ki, nyugdíjra illetve végkielégítésre, amennyiben arról a vármegye nyugdíjszabályzata intézkedik, joguk van, mert kinevezetésük a főispán törvényes jogán alapult, ellenben azoknak a tisztviselőknek, a kiket a főispán üresedésben levő állásokra nevezett ki, semmi féle igényük nem lehet, mert kinevezetésük törvénytelen.“

A határozat első és utolsó intézkedéséhez nem szólnak hozzá, mert az mindenben helyes. De annál kevésbé helyeselhető, még ha tételes törvényeinkkel esetleg meg is egyezik, az, hogy a közigazgatási bíróság megállapította a darabont fő-, aljegyzőket, főszolgabírákat és egyéb helyettesített tisztviselőket nyugdíj igényét.

A Kristóffy belügyi minisztersége nem volt törvényes, így tehát a törvénytelen miniszter főispáni kinevezése sem lehetett törvényes. A törvénytelen miniszter által törvénytelenül kinevezett és a főispáni székbe a törvényhatósági bizottság akarata ellenére karhatalommal beiktatott főispánnak nem lehetett törvényes joghatósága s így az ilyen főispán mindennemű ténykedése, tehát minden fajta kinevezése is, törvénytelen, s ha akadtak balgák

avagy gazemberek, kik ilyen darabont megyelőknek kinevezését elfogadták és a nemzet jogos ellenállásának letöréséhez segítséget nyújtottak: igrák meg rut játékok levét és pusztuljanak a közéletből.

De a nemzet ellenségeinek nyugdíj igényét illetve jogosultságukat a végkielégítésre ítéltileg megállapítani annyit jelent, mint a bécsi hatalomnak a szarvait megnövelni.

Bécs ugyanis azt látja, hogy az ő érdekeit előmozdítani akart pribékek nemcsak, hogy büntetést nem kapnak, hanem anyagi kárpótlásban is van részüik.

A nemzet testén elsősködő kalandorok meg azt látják, hogy a nemzet nagylelkű, megbocsát hütlent tianak s nem korbáccsal, hanem csengő pénzzel fizeti őket árulásokért. Ha tehát Bécs hatalmi érdeke azt fogja valamikor diktálni, hogy egy újabb Kristóffy rendszert hívjon életbe, akkor ezzel az ítélettel csábíthatja az esendő lelkeket táborába és ha most száz száma akadt szemétnép, akkor ezer száma fognak tolongni az erőszak táborába.

Mert nincsen mitől félniük, — csak az erkölcsi megvetéstől.

Pénzüik az lesz! Mig az uralom a kezükben lesz, addig a gazda „fizeti a Judás-bért“, ha pedig kirugják őket hivatalukból, akkor az adófizetők filléreiből fognak uraskodni.

Mert erre az ítéletre mint precedensre mindenkor hivatkozhatnak!

Ha csak a mostani kormány a multak példáján okulva, nem fogja a törvény intézkedéseit kiegészíteni és tételes intézkedésekkel lehetetlenné tenni egy újabb Kristóffy-korszak lehetőségét.

Beavatott helyen tudni vélik hogy a belügyminisztériumban ily tartalmu törvényjavaslatot ké-

szítenek. Adja a magyarok Istene, hogy ebből a javaslatból minél előbb törvény legyen.

Dr. Szende Miklós.

A hétről.

(Függetlenségek érvényesülése. — Tisza Pista mulat. — A választói jog reformja.)

A függetlenségi párt egy régi tagja, a protestáns Tóth János országgyűlési képviselő, a képviselőház háznagya szombat óta államtitkára a közoktatásügyi minisztériumnak. A függetlenségi pártnak nem lehet oka panaszkodni. A központban személyileg elég szép teret hódított. Két minisztériumban, a közoktatásügyben és az igazságügyben, a miniszterek is, a politikai államtitkárok is függetlenségek, és a harmadikban, a kereskedelemben a miniszter függetlenségi, és a harmadikban, a pénzügyminisztériumban az adminisztratív államtitkár, a földművelésügyi minisztériumban a politikai államtitkár függetlenségi, csak két minisztérium van, a mely teljesen alkotmánypárti politikusok által vezetetik: a belügyi és honvédelmi minisztérium; lehetséges, hogy a belügyminisztériumban lesz függetlenségi államtitkár, a honvédelmi, akár lesz, akár nem, az nem fontos, mert ez a minisztérium nem független, nem magyar, nem önálló, hanem a bécsi hadügyminisztérium alárendeltje. Nem jogilag, de tényleg.

És a midőn konstataljuk a függetlenségi pártnak a központban való érvényesülését sajnosan kell tapasztalunk, hogy a periferiakon még mindig a 67-esek vannak uralmon, sőt sok megyében még oly főispán van, kik a „jog, törvény és igazság“ korszakában lettek főispánok, végig szolgálták a „golyó és akasztófa“ rendszert, hiven követék a darabontok utasítását s most még mindig uralmon vannak, pedig a „politikai tisztesség“ jegyében volna. Ezeknek vajjon mikor telik ki az esztendő? Vagy ezek is bele vannak foglalva a paktumba, mint Boda és társai? Ha így van, akkor szomorú dolog!

Tisza Pista kuruc nóta mellett mulat, — írják az újságok. Ez bizony lehetséges. Mert Tisza okos, előre látó, ő nem halt meg, őni és érvényesülni akar. És belátta, hogy itt labanc politikát üzni nem lehet, csak magyar ember kuruc politikája számára van tér. Ezzel a mai kormányval pedig csak egy a mainál kárucabb párt veheti föl a küzdelmet. Azért nem fogunk csodálkozni, ha egy-két év múlva a geszti remete kilép magányából, programot ad, fényeset, kurucosat és pártot fog

toborozni. Ehhez ért is, kitűnő agitátor. Es ha tanult a multban, még jó pártvezér is lehet, ha kedve tartja.

A választói jog reformja foglalkoztatja az elméket. Kemény dió ez! Mert most is különféle alapelvek szerint van megoldva. Közégekben, városokban, törvényhatóságokban, országgyűlési képviselőválasztásánál más-más alapelvek képesitik a polgárt a választói jog gyakorlására. Ehhez járul a kerületek újból beosztása, vármegyék kikerekítése, a nemzeti állam jellegének megővése. Oly fontos érdekek, melyek nagy körültekintést igényelnek. Nem is lesz egyhamar a választói jog reformjából törvény. Mert, hogy legyen, annak jónak kell lenni. Jó törvény készítéséhez pedig idő kell!

Angol-magyar barátság.

Ily címmel a „Daily Mail“ angol újság aug. 8-iki számában a következő cikk jelent meg dr. Jolland Arthur-tól:

„Az angol-magyar közeledés lehetőségei esélyeit részletesen megvitatva emlígetünk a „Budapesti Hírlap“.

Németország folyton növekvő hatalma nagy veszélyt rejt magában, mert ma már a német külügyi minisztérium a Ball-Platz révén irányított befolyást gyakorol a balkán államok politikájára. A Balkán-kérdés nem Belgrádnál, hanem Bruclnál meg Marcehgnél kezdődik. Magyarország pedig az a középpont, hová az egész szövvényes kérdés fonalát természetesen öngyűlölettel vezetnek. Jól tudják ezt a német politikusok és nem is késték az osztrák-magyar külügyminisztériumban (amely azonban csak névleg magyar) érdekeik biztosítására egy oly organumot teremteni, amely úgy táncol, ahogy Berlin fűtyöl.

A magyar mindig ellenszenvezett a némettel — ha egyébrt nem, már azért, mert százados küzdelmek árán sem sikerült saját nyelvének föltétlen uralmat az ő nyelvével szemben biztosítani. Széchenyi István gróf koráig német volt a nevelés szelleme, valamint időszakonként a közélet, a hivatalok s az iskolák nyelve is. Idegen származásu magyar uralkodók germanizálási törekvései kiolthatatlan ellenszenvet ültettek minden magyarba minden német ellen.

A pau-germanizmus mozgalma titkos, de minden ízében céltudatos. Szolgálatában állanak az osztrák „nagy németek“, de sok magyarországi szász is. Céltul tűzte ki: elhódítani a monarchia két államának német-ajku polgárait és egyuttal meghódítani az egész Balkán félszigetet.

Saját készítményű kész felöltöket, gallérokat, angol „Hubertus“ kabátokat és gallérokat, a legújabb divatu nyakkendőket, hazai „Kobrak“ czipóket, Pelikán és Gyukit kalapokat raktáron tart.

Hazai és angol szövetből már

48 koronáért készít őszi és téli divatos öltönyöket, 36 koronáért felöltöket

Feltűnő különlegességek
I és I-50 koronás nyakkendőben!

Kerekes Pál

úri divatüzlete,
polgári és egyenruha
szabósága

S.-A.-Ujhely Kazinczy-utca,
Polgári takarékal szembő.

Németország monarchiaellenes politikájának legutóbbi jele az új vámtarifa, amely a magyar gabona- és marha-importra valóságos csapás; amellel Ausztriára nézve is sérelmes. A német pénzen épült szerb cukorgyárak mind azt az érdeket szolgálják, hogy Szerbia a magyar importot — a németek javára — megszüntesse. A szerb hűskonzerv-szerződés, amelyre feleletképpen a magyar kormány azt a rendeletet bocsátotta ki, amely Szerbiára nézve csak külön engedéllyel teszi lehetővé az élő állat és az elkészített húsneműek behozataltát, kétszegtelenül nem sugalmazásra vall — különösen ha ez intézkedést Németországnak az amerikai import ellenében tanúsított állásfoglalásával kapcsolatosan vizsgáljuk. Németország ugyiszólván ipari egyedúrúságot élvez a balkán államok piacain — kizárva onnan az angol és magyar árukat.

És mindez nem tudta vagy inkább nem akarja észrevenni a Ball Platz hivatalnokai kara, Ugy látszik jól esik nekik a gondatlanság. Berlin elvégez mindent helyettük. Magyarországnak pedig az egész dologba egy szó beleszólási joga sincs. Az osztrák-magyar külügyminiszter Magyarországot — a törvénybe ígatott paritás nagyobb dícsőségére — egészen kihagyja a játékból.

Nagy baj, hogy a két testvér-állam viszálykodását Németország annyira ki tudja használni a maga javára. Teszi ezt az által, hogy Ausztria testvér-gyűlést minden erejével istápolja és jól szervezett sajtója útján úgy otthon, mint külföldön, főleg Amerikában mindent elkövet a magyar faj nemzetközi hitelének az aláadására. Amikor a német sajtó Magyarországot törvényes kívánalmait utópikáknak bélyegzi, ez a cél, ez az érdeke vezérli. Tudja azt Németország, hogy mihelyt a monarchia közjogi viszonya tisztázódik, a testvér-állam megszűnik. Egy erős monarchiának pedig első dolga volna a német gyámság alól szabadulni.

Es amint egy gyenge Magyar-osztrák monarchia csak Németország erőssége, addig egy erős Magyarország-Ausztria az egész civilizált világ erőssége, mert Közép-Európa hatalmi egyensúlyának a biztosítója. És amint Németország ezt az önző ellenőrző politikát folytatja, a balkán kérdés Európa bekéje fölött Damokles-kardként függ. Németország Triestet és az Adriai tengert egy percre sem veszi szeme elől. Ha pedig ez irányban egyszer célt ér, ez kétféle eredményre vihet: Magyarország romlására, a balkáni kérdés kiélejtésére s ezzel az egész világ hatalmi egyensúlyának a megintatására; vagy pedig — ami oly sok politikuskának a vágya — a balkán államok szövetségére.

Németország törökviszét esirájában el kell fojtani — nem fegyverrel, hanem bélekeséggel, diplomaciailton. Magyarországnak segítségére kell sietnünk; követelnünk kell, hogy Magyarország a külpolitikában teljesen önálló államként szerepeljen; bírtó sítanunk kell törvényes jogairól vívott alkotmányos küzdelmének a sikerét. Utóvegre is Magyarországnak törvénybe ígatott joga van arra, hogy önmagát a saját törvényei szerint kormányozza. És ha az osztrák államférfiak ezt a történelmi tényt nem tudják vagy nem akarják megérteni, hát rá kell őket kényszeríteni, hogy megértsek! Itt az ideje a békés közbelépésnek!

Mutassa meg Anglia, hogy kívánja

a magyar-osztrák viszálykodás mindkét félre nézve kielégítő, sérelem nélküli, végleges békés megoldását. Jelentse ki sajtója útján, hogy Magyarország alkotmányos kívánalmait a Pragmatica Sanctio előtti és utáni számos törvény alapján jogosoknak ismeri el.

Anglia és Magyarország mindig jó barátok voltak. De ez magában nem elég. Kövesse a szavakat a tettel! Angliának saját érdeke is diktálja, hogy Magyarország önálló érvényesülését elősegítse úgy kifele a külpolitikában, mint befelé azon jogának az elismertései által, hogy önmagát saját törvényei szerint önmaga kormányoztassa.

Németország folyton gyöngösti a monarchiát s vár a pilanatra, amikor pénzügyileg és katonailag teljesen kimerítette és ellenállásra képtelenné tette. — Akkor már késő közbelépni és csak fegyverrel lehet. Ma még körültekintő diplomáciával bélékeséggel békésen is célt lehetne érni.

Ha Anglia most latvatéi erkölcsi súlyát Magyarország érdekében, egy csapásra az osztrák politikusok rövidlátása is meg lesz gyögyítva, Magyarország-Ausztria felszabadul a berlini befolyás alól és Magyarország külügyi paritása is biztosítottatik.

Amikor ezt a cikket csaknem szó szerinti fordításban közléstesen, hangulatozom kell magának a ténynek a fontosságát, hogy így magyar érzelmi nyilatkozatok egy angol világi lap hasábjain megjelenhetnek. Evtizedek óta Bécsből informálják a világlapokat Magyarország felől és a sok rosszakarutú, absurd tudósítás sötétjében világszerte elhomályosult a magyar faj becsülete. Ez a mesterséges köd elzárta a szomszéd népek elől azon idők perspektíváját, amikor Magyarország nyugati kultúrájának a védőhátyája volt. Meg egyúttal alkotmányvédő küzdelmének dícsőségét is megtépdeste a Times bécsi tudósítója.

A nemzeti kormány egyik nem csekély fontosságú intézkedése, hogy gondoskodott ezután a külföldi hí informálásáról. E feladat megoldásában vezető szerepet juttatott Jolland Arthurnak, ennek a vezérszerepre legalkalmasabb magyarbarátának, akinek neve nem ismeretlen e lap olvasói előtt. Jolland a „Daily Mail” budapesti tudósítója lett s a fenn közzétett cikk az ő első hivatalos tudósítása. Megnyitkozók ebben a cikkben az angol-német ellenszenv is, hanem a magyar-barát érzelmek való sággal tümpelnek benne és a magyar közjog, a nemzeti kívánalmak iránti tisztánlátó, jóindulatú érzék minde sorából szinte kisugárzik. Es ránk nézve ez a fontos. Aki egyszer megismerte a mi vérről írott történelmünket és történelmünkől sarjadt alkotmányunkat, az harcosává is szegődött azoknak.

Kétszegtelenül nagy vívmány, hogy az angol világ sajtó munkásai között van egy ember, aki a magyar érdeket méltóan képviseli. Jolland ilyen ember. Illyennek mutatja egész 12 éves magyarországi szereplése; illyennek mutatja a Fejérvári-kormány ellen írt „Hungarian Diet of 1905” című füzetét, valamint a „Hungarian”-ban, a külföldi lapokban megjelent eddigi cikkei s főleg az itt közzétett tudósítás. Illyennek mutatja őt az a törökvisz, melylyel a magyar irodalmat Angliával megismerettni akarja. E törökviszének fényes bevezetője: most munkában levő terjedelmes angol-magyar szótára, ami kiálto hiányt fog betölteni, va-

lamint e napokban megjelent angol Petőfi-tanulmánya.

A tanulmány előszavában ez áll: „Mikor a halhatatlan magyar költőt az angol közönségnek bemutatom, előre jelzem, hogy hasonló tanulmányok egész sorozatával óhajtom honfiktársaimat a magyar irodalom virágos kertjébe bevezetni. Távoli hazámtól megtanultam szeretni és esodálni azt a nemes fajt (noble race) amely tündöklő vitézségi vezéreivel (brilliant leaders) az élen elkeseredett, önfeláldozó küzdelemmel századokot át megvédte Európát a török ellen. Es dacára ennek ma olyan irodalma van, amelyre büszke lehetne bármely művelt nemzet.”

Aki így ír rótnak, az érdekeink mellett egész szívvel és egész tolla fog helytállani a világsajtóban.

Ambrózy Ágoston.

A MEGYE ÉS VÁROS

× **A határrendőrség jogköre.** Zemplénvármegye alispánjánál egy ötletravaló és fontos indítvány van, mely szerint Zemplénvármegye feliratott fog intézni az országgyűléshez a határrendőrségek jogkörének megszorítása iránt.

× **Községi és körjegyzői fizetések ügye.** Panaszos írást kaptnak arról, hogy Zemplénvármegye községi és körjegyzői az 1904. évi jegyzői fizetéseket 1905. évi augusztus havában kapták meg. Az 1905. évre ezek szerint eddig még egy fillér sem lett kiutalva. Az 1904. évi házbérkülömbözetek kiutalásáról szintén nem történt intézkedés. Csodálatosnak tartjuk ezt a panaszt, hiszen a fővárosi lapok már 1907. évi fizetések folyósításáról számolnak be, míg itten van jegyzők, kinek 1904. évi házbére 1905. évi 800 korona fizetése s 1906-ra szóló fizetése és házbére késik az éj homályában. Tudakozódunk a dolog állásáról a helybeli kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétségnél, hol azt a választ nyertük, hogy a munkálatok a fizetésekre vonatkozólag már régen be vannak fejezve és így az ügy a vármegyénél akadt meg, valami dolog késleltetvén a leírást és kiutalást. A panaszt azért adjuk közre, hogy így is rátereljünk Dókus Gyula vármegyei alispán figyelmét, kinek ismerjük a jegyzők iránti jóindulatát s kitől egész biztosan remélhetik a jegyzők azt, hogy fizetés-ügyük rövid időn belül orvosoltain fog.

× **Sorozások Zemplénben.** A vármegyében az ez idei sorozások a következő napokon tartanak meg: *Nagyimlányon:* október hó 10, 11 és 12-én. Polgári elnök: dr. *Ferjeszy Lajos* biz. tag. — *Gátszezen:* október hó 15, 16 és 17-én. Polgári elnök: *Bernáth Aladár* tb. főjegyző. — *Varamón:* október hó 19. és 20-án. Polgári elnök: *Pereszlényi István* biz. tag. — *Sátorpán:* október hó 22, és 23-án. Polgári elnök: *Ungváry Ede* biz. tag. — *Homonán:* október hó 25, 26. és 27-én. Polgári elnök: *Kelenben Kálmán* biz. tag. — *Szinán:* október hó 29. és 30-án. Polgári el-

nök: *Lehocsky Endre* biz. tag. — *Királyhelmetzen:* október hó 10, 11, 12 és 13-án. Polgári elnök: dr. *Farkas Róbert* biz. tag. — *Sátoraljaúj-helyben:* a) a város részére: október hó 15 és 16-án, b) a járás részére: 17, 18, 19. és 20-án. Polgári elnök: *Dókus Gyula* alispán. — *Sárospatakon:* október hó 22. és 23-án. Polgári elnök: *Dókus Gyula* alispán. — *Tokajban:* október hó 25, 26 és 27-én. Polgári elnök: *Székely Károly* biz. tag. — *Szerencsén:* október hó 29, 30 és november hó 2. és 3-án. Polgári elnök: dr. *Kozács Gábor* biz. tag.

× **A hegyvidéki kirendeltség működése Zemplénben.** A hegyvidéki kirendeltség Zemplénmegye területén négy hitelszövetkezetet létesített. Népies minta gazdaságot Cirokából községben tart fenn. Berendezésének költségeire a kormány 1568 korona 46 fillért fordított. Vetőmagot 88 zemplénmegyei községnek osztott ki 1905 ben és pedig tavaszi rozsából 50, zabból 388, lőheréből 125, tavaszi búzából 125, burgonyából 680, kendermagból 17 és kukoricából 302 métermázsát. Nemesfajú gyümölcsfaoltványt négy község, 929 darabot kapott 10 filler egyégyárban. Apaállatok beszerzésére 53 község részére 8000 koronát adott, amely összegért 57 tenyészállatot vásároltak. Améheszt, baromfitenyésztés, gazdasági szakismeretek terjesztése, valamint a háziipari tanfolyamok és háziipari telepek ügyeire is nagy sulyt helyez a kirendeltség. A *homonnai* laipari szakiskolában allandoan két tanuló képezet, kik a földmívelési minisztériumtól évi 300 korona ösztöndíjat élveznek.

HIREK.

Ének Kazay Lászlórol.

Nem is olyan régen, még az Éjjeli menedékhely scenáriumát adta a megyeháza. Ott ténfergett benne egy-két darabot legény, kik Gorkij tola alatt bizonynyal a bűn típusaivá elevenedtek volna. És hétrét görnyedt mindannyiok, ha szólt egyet az alispán ur...

Aztán más idősk jöttek. Aból a diadalmas, mámoros elszantsággal megvívott harcából, ha nem is került ki győztesen a nemzet, keserű napok vártak a darabontokra. Nem esoda hát, ha ott a megyeházán beleje remegett a beszűrődő viláosságba az az egy-két legény... Pedig ugy hozzászótktak már a sötétséghez... Nem is szólt hát többé olyan önhitt, hangos szóval az alispán ur...

És most jön az utolsó strófa. Egy rövid, rendőri hír az egész, mi véggék elparentálja *Kazay Lászlót*. Ott, az idegenben, hol megakart húzódni, újból tanúságot tett magáról, megint a régi lett. Eszébe ölltek tán azok a vidám, hangos dártdók, mikbe itt fojtotta minden búját és megéjtették tán újból azok a léha vágyódások. Nem tagadta meg hát magát. Azért körözik most az alispán urat.

Mim

a legbiztosabb poloshairtó szer.

1 üveg ára 60 fillér.

Kapható: Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljaújhely, Kazinczy-utca, Haas-féle ház

— **Lelkészeválasztások.** Csorba Ferenc gortvakisfaludi lelkeszt a mezőzombori, Kocsis Jenő aszalói s. lelkeszt a kovácsvágyási ev. ref. egyházak választották meg lelkészekül.

— **Vacsora dr. Fried Lajos tiszteletére.** A „Satoraljai Helyi Függetlenségi Kör“ folyó hó 26-án este vacsorát rendezett a kör kerthelyiségében dr. Fried Lajos orszgy. képviselő tiszteletére. Megragadva a Lajos napi alkalmat, hogy kifejezést adjon dr. Fried Lajos iránti szeretetének, társaságát rendezett, melyen mintegy 100 résztvevő volt jelen. A vacsora minden tekintetben jól sikerült s a jelenlévők rokonszenves, őszinte ovációkat rendeztek a közfoglaltatban álló ügyvéd-képviselőnek. A jelenlévők szeretetteljes ünneplésben részesítették az ünnepeket kívül a vármegye népszerű alispánját Dokus Gyulát, kit megjelölésekor tüntető szívéllyességgel fogadtak. A vacsorán az első felköszöntőt Pekary Gyula pártelnök mondotta dr. Fried Lajosra, mire dr. Fried Lajos meghatottan mondott köszönetet az őt — szerinte — érdemtelennél őt nagy kitüntetésért. A tisztek között kiemelt emelnünk Herics Sándor felköszöntőjét, melyel a nemzeti ellenállás két legkiválóbb harcosát — Dokus Gyula és Matolai Etele alispánokat éllette a megjelölés zajos éljenze közben. Az összegyűlt társaság a késő estjei órákig maradt együtt meleg szeretettel véve körül Dokus Gyula s Matolai Etele alispánokat, kik dr. Fried Lajossal együtt központjai voltak az ünneplésnek. A vacsoránál Puthoky Kálmán bandája szolgáltatta a lelekvidámító zenét.

— **Alapszabály jóvágyás.** A m. kir. beügyminiszter a zemplénvármegyei általánosokhoz-egyetlen alapszabályait jóváhagyta s így az egyetlen működését megalapozta megkezdheti.

— **Hóór község leeggett.** Borzalmas tűzkatasztrófaor. értesítések beértek. Hóór község e hó 22-én csaknem teljesen leeggett. Leeggett hozzávetőleg 100 épület, melynek csak egy része volt biztosítva, ellenben a már betakarított termés biztosítatlanul hanyadt el. A kárt 150.000 koronára becsülik. A tűz okának kiderítése végett a nyomozást már megindították, de elődigi eredménytelenül. A károsult lakosság a legnagyobb nyomornak néz elebe.

— **Posta mizeriák.** A község külsőleg egyre hangosabb a jogos panasza új postáépületünk berendezése és a tisztviselő hiány miatt. — Tübbek között türethetetlen az az állapot a mi a pénz feladásnál uralkodik. Dacára annak hogy két helyen van pénzfeladás állandóan csak egy tisztviselő veszi fel a pénzt míg a hivatal másik ablaka be van zárva, ott feladás egyáltalában nincs. — Megtörtént már többször hogy két, három óra hosszat kellett várakozni egy utalvány miatt; 25–30-an tolongtak az ablak előtt, de azért a másik pénzfeladási ablak be volt csukva. Ehhez még hozzá kell venni, hogy néha olyan tisztviselők vannak, a kik a pénzt minden félórában megszámolják, mely számolás 15–20 percet is igénybe vesz. Így ilyen nagy forgalmu városban mint Ujhely,

a hol a nagy kereskedelmi, üzleti és iparvállalatok teljesen indokolják a két helyen eszközölhető pénzfeladást jogossá teszik a közönség panaszaát és várjuk a posta és táv. igazgatóságtól, hogy e bajon rövidesen segíteni fog.

— **Egy törvénytelen alispán szökése.** A híres és nevezetes Kazay László dr., előbb borsodvármegyei aljegyző, majd Fejérváry-kormány alatt Zemplén vármegye ki nevezett alispánja, haterörtszáz dollár eliskasztása után Newyorkból megszökött. Az eliskasztott pénz egy miskolci asszony Haubner Anna tulajdona volt. A nem éppen fiatal, de még mindig csinos asszony saját bevallása szerint, már odahaza is támogata pénzzel s mint beszéli, ő fizette ki Kazay adóságait akkor is, a mikor a Fejérváry-kormány Zemplén vármegye alispáni szökése ültette. A Wekerle kormány kinevezése után Kazay Haubner Annával Newyorkba jött s itt Hungarion Document Collecting Office (Magyar Okmánygyűjtő Iroda) címen irodát nyitott. Az iroda nem sokat jövedelmezett, de azért Kazay uri módon élt. Szórta a pénzt két kézzel s folytonosan ivott és mulatott. A minap aztán eltűnt. Magával vitte Haubner Anna minden pénzét s az asszonyt egy krajcár nélkül, a legnagyobb nyomorban hagyta. Haubner Anna sikkasztás miatt följelentette és a newyorki rendőrség elrendelte Kazay körözését. Híre jár hogy több más magyar embert is megkárosított. — Panaszos azonban eddig nem jelentkezett. Haubner Anna elvált asszony, a kinek a Kazayval való ismeretége, mint maga bevallotta, 80.000 forintjába került.

— **Értesítés.** A satoraljai helyi ipar- tanoncskolai tanítói alalakot az ipartanácsi bizottság — újabb 3 évre — legközelebb választás folytatástól be. A pályázók kérvényüket bezárólag f. évi szept. hó 4-ig szíveskedjenek hozzá beküldeni. Satoraljai helyi, 1906. aug. hó 29-én. Jelenek Adam, ipartanácsi biz. elnöki

— **Beiratási határidők.** A satoraljai helyi polgári zardaskolában az ugynevezett „Karinium“ felsőbb leánynevelő intézetben a beiratások úgy a polgári mint az elemi népiskolában szept. hó 1, 3, 4, 5. napján tartatnak délelőtt 8–11 óráig, u. u. 3–5-ig szeptember 6-án „Veni-Sankte“ és az iskolai szabályok felolvasása. Javító és fölveten vizsgálások, melyek díjmentesek; szept. 7-én délelőtt 10 órakor tartatnak. Szeptember 11-én rendes előadás.

A s. a. új helyi állami elemi iskolában 1906-07. isk. evre a beiratások szeptember 1-től 14-ig. naponként d. e. 8–12 óráig a következő sorrendben eszközöltenek. Szept. 1-én, 3-án és 4-én az I. osztály, 5-én és 6-án a II. osztály, 7-én és 10-én a III. osztály, 11-én és 12-én a IV. osztály, 13. és 14-én az V. VI. osztályok iratnak be. Az állami iskolába járó tanulók a beiratási díj kivül 4 korona tandíjat fizetnek. A teljesen vagyontalan szülők gyermekei a tandíj alól felmentettek. Az ottaisi és születési bizonyítványt minden tanuló köteles a beiratáskor felmutatni.

— **Szarvasmarhadíjazások vármegyéinkben.** A Zemplénvármegyei Gaz-

dasági Egyesület f. évi szeptember hó 3-ikán Sztropkón szarvasmarhadíjazást rendez, melyen 750 korona államdíj fog kiosztatni. Díjazva lesznek: tehének szopos borjúkkal, előbasú szűk, 2 és 1 éves szűk. — A jelenlévő m. kir. állattenyésztési felügyelő azonkívül a legjobb conditiónban és gondozásban talált községi bikák gondozóit külön díjazásban részesítendő. Október hó elején Gálszécsen lesz állatdíjazás, melyen ugyancsak 750 kor. államdíj fog kiosztatni.

— **Hát még ilyen is van?** A Budapesti Napló írja a következőket: Nagymihály zemplénmegyei nagyközség épp a megye határán fekszik és a szomszédos ungmegeyi Laborcsög-községtől a Laborez vize választja el. Zemplén és délkeleti része és Ung nyugati része — ötvenkét-ezer hold egy tagban — gróf Sztáray birtoka jelenleg. Igaz, hogy Sándor gróf, aki eddig Frigyes főherceg hadsegéde volt, örökség révén jutott e birtokhoz, de igaz az is, hogy a Sztárayak egy időben még gazdagabbak voltak, olyannyira, hogy egy rk. templomot építtettek, melynek kegyurai most is. De ezenkívül kegyurai a gk. templomnak is. Hogy azonban a Habsburgoktól kapott birtokait legjavát, úgy hálaikat meg, hogy a templom homlokzatára egy gyönyörű *kétféjú sasos címert* helyeztek, mely ott díszlik most is, a tulipánokszak dicső érájában, tulipános városban, tulipános gróf Sztáray Sándor ur öméltsősége kegyuras templomán. Mondani sem kell, hogy Sztáray Sándor patentírozott hazafi.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A tolsvai toronyóra javára rendezett jótékony gyermek szini előadás, hangverseny és táncmulatság alkalmával felülfizettek: Constantin Géza 10 korona, Adriányi Kálmán s Koredkó Ede 5–5 koronát, Schönfeld Ede 4 kort., Fuchs Béia és Horovitz Gyula 3–3 kort., Bium Arthur, Lacoshill Ernő és Moldoványi Zoltán 2–2 kort., Laczkovits László és Spitz Márton urak 1–1 koronát, — Fogadják a nemes szívi adakozók adományaikert a rendezőség nevében köszönetemet. Tolsva 1906 augusztus 26. Bolgary Andor jegyző.

— **Református tanárok Sárospatakon.** Augusztus hó 26-án ez következő napokon nagy ünnepe volt Sárospataknak. Az országos ref. tanáregyesület tagjai látogatták meg Sárospatakot, ott tartván meg ez évi közgyűlésüket. Imzőanszabba tette e látogatást, hogy a közgyűlés tagjai

esaládjaikat is elhozták a nagyszabású ünnepségre, mely a következő program szerint folyt le: Augusztus 26-án, vasárnap: Erkezés, elszállásolás. Este 7 óra 58 perokor hivatalos fogadtatás a pályaudvaron. Este 1/2 órák ismerkedés a főiskolai tornacsarnokban. Augusztus 27-én, hétfőn: Reggel 8 órakor választmányi gyűlés az ev. ref. főiskola tanácstermében. 9 órakor gyűlékezés a főiskola épületében s onnan testületi felvonulás a református templomba, ahol imádkozik Novák Lajos főiskolai lelkész, theol. akadémiai r. tanár. Istentisztelet után közgyűlés a főiskola imatermben. Tárgyszorozat: 1. Előnk megnyitó. 2. Udélyeslek. 3. A tanár egyénisége és a tantéri utastások. Felolvasás Sinka Sándor, debreceni főgymn. tanártól. 4. Régi diákélet Patakon. Felolvasás Radósi György, sárospataki theol. tanártól. Délután 1/2 órák közébd a tornacsarnokban. Délután 5 órák az iskola a város és a Rakóci-vár megtekintése. Augusztus 28-án, kedden: Délelőtt 9 órakor a közgyűlés folytatása. Tárgyszorozat: 1. Főjegyző évi jelentése. 2. A középiskolai reformtörvények. Felolvasás Marton Sándor, kecskeméti főgymnásiumi tanártól. 3. A választmányi jelentése. 4. Indítványok tárgyalása. 5. A közgyűlés berekesztése. Délután 1/2 órák közébd a tornacsarnokban. Ebd után kirándulás Satoraljai helyre, Széplaloma és Borsiba. A ref. tanárok mintegy 20 kocsival érkeztek Ujhelybe. Az első kocsin Dokus Gyula alispán tilt vendégeivel.

— **A cimbalmozni vágyók** szives tudomására hozzuk, hogy Werner Sárka cimbalom-magániskolájába a jövő tanévre már e hó 29-én megkezdődnek a beiratások. A rendes oktatás pedig szeptember hó elsejével veszi kezdetét.

— **Cirkusz városunkban.** Claire Laforte jönevű cirkusz-vállalat tegnap tartotta első előadását. A jó erőkből álló társulat mutatványai messze fölülte állanak azoknak a produkcióknak, mikkel a utóbbi időben itt működött vásári komédiások riasztották vissza a közönséget a cirkuszlátogatástól. A társulat valóban megérdemli a közönség pártfogását.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

Közigazgatási tanfolyamot végzett fiatal ember körjegyzőnél állást keres.

Cim a kiadóhivatalban,

Törvényesen védve. Minden utánzás és utánnyomás büntetendő.

Egyedüli valódi Thierry-Balsam

csak a zöld apóza védjegygyel.

Felülmulhatatlan páratlan szer emésztési zavarok, gyomorgörcsök, kólika, katarus, mellfájás, influenza ellen.

Ára 12 kis, vagy 6 dupla füveg, vagy pedig egy nagy különlegességgel ílvonek patent zárral 5 kor. bérmentve.

Thierry centifolio kenőcs elismert páratlan szer sebek, gyulladáskor, sérülések, karbunkulus keleséknél. 2 tégely ára 3 K. 60 f. bérmentve, a pénz előleges beklédése mellett vagy utánvétellel.

Megrendelési cím: **THIERRY A. gyógyszerész Pragrada**

Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Raktár Budapestben Török József gyógytára és D. Egger Leo gyógytára, Vértos L. Lugas és az összes gyógyszertárakban.

A SINGLERI

SZULTAN-FORRÁS

páratlan hatás.

Kutkezelőség: **Holénia Béla, Eperjes.**

Kapható **Behyna testvéreknél** és **Bilanovits P. és Társa** cégnél.

Dús lithion tartalmu!

Kellemcs ize miatt felülmulja a hasonló lithion tartalmu ásványvizeket. — A forrás vize steril és esiramentes.

Dús lithion tartalmu!

Hűgyoldó és hűgyhajtó! Szakorvosok vesebajoknál, áldott állapotban lévő nők hányásánál mint specifioumot alkalmazzaák.

TANKÖNYVEK

az összes helybeli tanintézetek részére
 === csakis a legújabb kiadásban, ===

rajz- és írószerek

a legnagyobb választékban jutányos
 === árak mellett kaphatók ===

Landesmann Miksa és Társa

könyv- és papirkereskedésében S.-A.-UJHELY.

Iskolatáskák nagy raktára.

Szőlő-sajtók Gyümölcs-sajtók

„HERKULES” kettős nyomószervezettel
kézi hajtásra

Hidraulikus sajtók

magas nyomás és nagy munkaképesség
számára

Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok, bogozó gépek

Teljesen fölzerelt szüretelő készülékek állandóan és kocsira szerelve

Lé-sajtolók, bogzó őrlok.

Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámzó és vágó gépek. — *Szabad. üzemkődő*, hordozható és szállítható „SYPHONIA”-permetezők szőlők, gyümölcs, fák, komló és szegecs permetezésére.

Szőlő-ekék

gyártatnak és szállítanak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági géppárral, vasöntődéje és gőzházorai által

B É C S, III/. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 560 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviseleők és vízontárukatok keresztetnek.

2322/1906. tk. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. bíróóság, mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy a gálszécsi polg. tak. pénztár rt. végrehajtatónak Banyacszy György és Mihály végrehajtatást szenvedő elleni 160 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtatási ügyében a gálszécsi kir. bíróóság területén levő Töketeres községben fekvő a t. teresesi 50. számú tjkben A I. 317. és 19—29. sorsz. 979, 1050, 1104, 1208, 1414, 1520, 1573, 1685, 1812, 1916, 2009, 2092, 2204, 2292, 2397, 2697, 2896, 3033, 3086, 3485, 3649 és 3877. hr. számok alatt felvett ingatlanból B. 15. 17. a Banyacszy György és Banyacszy Mihály nevében álló jutalékra 1864 korona, azaz egyezernyolcszázhatvanöt korona és az ugyanott 646. számú tjkben A. I. 1. 2. sor 97. és 98. hr. szám alatt felvett ingatlanból B. 8. és 10. szezint ugyanazok nevében álló jutalékra 846 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi november hó 16-ik napján délután 3 órakor Töketeres község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 186 korona 40 fillért, illetve 84

korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényzcikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bűnapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. bíróóság a kir. telekkönyvi hatóságnál, 1906. évi aug. hó 14-ik napján.

Szendrő, kir. aljbíró.

Harmoniumok, Grammophonok havi 20 korona részletfizetésre. Zongorák, Pianinok

részlet törlesztésre
külön megegyezkedésre
kapható:

Udvardi Szaniszlónál
Sátoraljaujhelyben.

Occassi SZEGŐ SÁNDOR divatáruházában Sátoraljaujhely (Fötér.)

1906. szeptember hó 15-ig

Az összes raktáron levő és a Bártfa fürdői fiókküzletben visszamaradt nyári
ujdonságokat még eddig nem létezett olcsó árban adom el

1906. szeptember hó 15-ig.

1906. szeptember hó 15-ig.

Amidőn tisztelt vevőimnek szives figyelmét egyszersmind a közeledő *őszi idény ujdonságaira* felhívom,
u. m.: *angol és selyemblousok, kosztümök és felsőruhakra;* vagyok kiváló tisztelettel:

Szegő Sándor.